

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/44/2012
Identifikačné číslo spisu:	4011200909
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4011200909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Nákladná automobilová doprava Nové Zámky, s.r.o., IČO: 34 129 634, so sídlom Považská 2, Nové Zámky, zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Timoranskou, so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska 32, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného bývalého Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/224/92535-17444/2011/990886-r z 20. septembra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/187/2011-82 z 15. mája 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/187/2011-82 zo dňa 15. mája 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom č. k. 11S/187/2011-82 z 15. mája 2012 podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len žalovaný) č. I/224/92535-17444/2011/990886-r z 20. septembra 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Nové Zámky č. 631/230/17648/11/Bo z 30. marca 2011, ktorým správca dane nepriznal žalobcovi nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie júl 2009 v sume 56 921,76 Euro z dôvodu nedodržania § 43 zákona č. 222/2004 Z. z o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaného (ďalej len „zákon o DPH“).

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že sa obmedzil len na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správca dane vychádzal a ktoré samotný žalobca v žalobe spochybňoval, sú relevantné, najmä pre prameň z ktorého vychádzajú (Protokol o kontrole č. 631/320/7505/11/Ša,Zá), alebo či neboli porušené procesné zásady daňového konania a skúmal, či vykonané dôkazy vedú k logickému záveru, ku ktorému dospel žalovaný. V tejto veci poukázal na rozsudok SD ES (teraz ESD) vo veci Teleos č. C-409/04. Súd poukázal na účel daňovej kontroly a reťazovité dodanie tovaru (cukru), ktoré v skutočnosti neprebehlo tak, ako to preukazoval žalobca. Súd dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nebol zo strany žalovaného porušený zákon a že z faktúr ktoré boli vyradené z účtovníctva žalobcu si nemohol uplatniť

nadmerný odpočet DPH v zdaňovacom období mesiaca júl 2009.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobe vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu prizná žalobcovi náhradu trov konania. V dôvodoch poukázal okrem iného aj na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, ako aj na skutočnosť, že daňová kontrola začala v septembri 2009 a trvala do marca 2011 poukazujúc na Nález Ústavného súdu č. III.ÚS 24/2010.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu vyjadril svojim podaním a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a to aj s ohľadom na skutočnosti, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré by mu neboli známe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods.1,2 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 3 O.s.p. predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z obsahu odvolania žalobcu je zrejmé, že o.i. namietal skutočnosť, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa dĺžky daňovej kontroly a nepreskúmateľnosť, nezrozumiteľnosť nesúhlasiac s jeho výrokom a dôvodmi, keď poukazujúc na skutočnosti, že správca dane nepostupoval pri rozhodovaní v súlade so zákonom, ale tento postup obišiel nesprávnym výkladom zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky

nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil* III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010 či sp. zn. II. ÚS 537/2010 - www.concourt.sk).

Vychádzajúc z uvedeného aj v správnom súdnictve nesporne obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo žalobcu, ako účastníka preskúmvacieho konania na také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré bude zodpovedať na jeho primárne námietky obsiahnuté v žalobe žalobcu voči napadnutému rozhodnutiu.

Opomenutie krajského súdu, že sa v rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou žalobcu vo týkajúcej sa dĺžky daňového konania (bola vznesená na pojednávaní dňa 15. mája 2012, však zhora definovanému právu na riadne odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho všeobecného súdu, nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na námietky žalobcu uvedené v jeho žalobe.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zásad, súd v správnom súdnictve je povinný vysporiadať sa s námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, ako aj námietkami žalovaného uvedenými v jeho vyjadrení.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky musel konštatovať, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je súladné s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

Ak teda v posudzovanej veci krajský súd podľa názoru najvyššieho súdu sa riadne nevysporiadal s podstatnou námietkou žalobcu, postupoval nedôsledne, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom krajský súd po opätovnom vypořádání sa s námietkou žalobcu znova vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite (teda dostatočne konkrétne) odôvodní tak, aby ústavnému právu žalobcu na spravodlivé súdne konania bolo urobené zadosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k zhora vyslovenému právnenému názoru považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republike nateraz uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa včítane odôvodňovania rozhodnutia.

V novom rozhodnutí rozhodne však krajský súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.